

Pedagogisch beleidsplan dagopvang
Kinderland De Opstap

Inhoudsopgave

1. Introductie	3
2. Missie en visie	4
2.1 Missie	4
2.2 Visie	4
3. Basis Kinderland De Opstap	6
4. Pedagogische doelen en uitgangspunten	8
4.1 Emotionele veiligheid voor het kind bieden	8
4.2 Het ontwikkelen van persoonlijke competenties	8
4.2.1 Emotionele competenties	9
4.2.2 Sociale competenties	9
4.2.3 Motorisch-zintuigelijke competenties	9
4.2.4 Cognitieve competenties	10
4.2.5 Taal en communicatieve competenties	10
4.2.6 Creatieve en beeldende competenties	11
4.3 Het ontwikkelen van sociale competenties	11
4.4 Het Overdragen van normen en waarden	12
4.4.1 Afspraken en gewoonten	12
4.4.2 Samen spelen	13
4.4.3 Conflicten en ruzies	14
4.4.4 Feesten en rituelen	14
4.4.5 Kinderen met een verstandelijke of lichamelijke beperking	14
5. De 3-uursregeling volgens de wet IKK	15
6. Kwaliteit	16
6.1 Mentorschap	17
6.2 Maximale omvang en leeftijdsopbouw van de stamgroep	18
6.3 Kindvolgsysteem	18
6.4 Doorverwijzing	19
6.5 Overdracht naar de basisschool en BSO	19
6.6 Oudercommissie	19
7. Stagiaires, beroepskracht in opleiding en vrijwilligers	20
8. De aard en de organisatie van de activiteiten waarbij kinderen de stamgroep of de stamgroepruimte kunnen verlaten	24
9. Combineren van BSO en KDV binnen kinderopvang De Opstap	25
10. Wenbeleid	26
11. Vaste gezichtencriterium	26
12. Beleid ruilen en extra dagdelen	27
13. Werkwijze, maximale omvang en leeftijdsopbouw van de groepen	27
14. Pedagogisch professionals, ondersteuning en toerusting	27

1. Introductie

Wanneer we in dit pedagogisch beleidsplan spreken over ouders, dan worden daarmee uiteraard ook verzorgers bedoeld. Waar gesproken wordt over “kind” dan kan dat het ook over “kinderen” gaan. Voor de leesbaarheid schrijven we hij als het gaat om het kind en de pedagogisch professional. De plek waar wij opvang verzorgen noemen we de kinderopvang (Kinderland De Opstap). De kinderopvang is bestemd voor kinderen van 0-4 jaar.

Ons beleidsplan geeft ouders/verzorgers inzicht in de werkwijze en het opvoedklimaat dat Kinderland De Opstap biedt. Het geeft ons richting inspiratie en houvast bij het pedagogisch handelen op de opvang. De ouders worden tijdens de intake op de hoogte gebracht van dit pedagogisch beleid. Tevens kunnen ze dit beleid vinden op onze website [Kinderland - www.kdvvkinderland.nl](http://www.kdvvkinderland.nl) en in hun persoonlijke digitale omgeving van Portabase.

Plezier, veiligheid, vertrouwen en ontwikkeling zijn de basis voor kinderen om zich te kunnen ontwikkelen. Kinderland De Opstap vindt het belangrijk om actief te kijken en te luisteren naar kinderen en hen te stimuleren om hun eigen mogelijkheden te ontdekken. Wij willen elk kind het gevoel geven: 'Ik ben ik en dat is oké'. Elk kind kan en mag zichzelf zijn bij Kinderland De Opstap. Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich ontwikkelen op hun eigen tempo en hun eigen manier. Door de kinderen zelf te laten ontdekken en ruimte, rust, regelmaat en veiligheid te bieden, geven wij het kind de mogelijkheid om (zelf) vertrouwen op te bouwen. En zorgen wij ervoor dat het zich thuis voelt bij Kinderland De Opstap.

U heeft voor Kinderland De Opstap gekozen en u mag erop vertrouwen dat wij goed voor uw kind zullen zorgen. De zorg van uw kind, uw kostbaarste bezit, legt u in onze handen. U en uw kind kunnen rekenen op goede zorg in een plezierige, veilige en vertrouwde omgeving, waar rust, reinheid, regelmaat en respect belangrijk zijn. Door samen te werken met ouders/verzorgers creëren we dit, de opvang is persoonlijk, kleinschalig en met korte lijntjes.

Ieder kind is welkom bij Kinderland De Opstap. De kinderdagopvang is een voorziening, waar kinderen van 0 tot 4 jaar gedurende vijf werkdagen per week tussen 7.00 uur en 17.30 uur kunnen verblijven.

We gaan er van uit dat Kinderland De Opstap kinderopvang kan bieden aan ouders die:

- De zorg voor hun kind willen combineren met een baan of studie;
- De zorg voor hun kind een deel van de week willen delen i.v.m. ziekte of andere problemen in het gezin (sociaal medische indicatie);
- Speelgelegenheid en speelkameraadjes zoeken voor hun kind;
- Een inburgeringscursus volgen.

In dit pedagogisch beleidsplan beschrijft Kinderland De Opstap wat we doen en waarom we het doen aan de hand van haar missie, visie, de basis, de pedagogische doelen, de uitgangspunten en de pedagogische werkwijze waarop zij hieraan in de praktijk van de kinderdagopvang uitvoering wil geven.

Onder het pedagogisch beleid wordt dus verstaan het aangeven van de richting en de middelen waarmee Kinderland De Opstap gestelde pedagogische doelen wil gaan realiseren.

2. Missie en visie

2.1 Missie

Bij kinderdagverblijf De Opstap bieden we een veilige, liefdevolle en stimulerende omgeving voor kinderen van 0 tot en met 4 jaar. In deze eerste levensjaren leggen we een belangrijke basis voor de emotionele, sociale, cognitieve en spirituele ontwikkeling van het kind. We werken met een pedagogische aanpak die aansluit bij de ontwikkelingsfase van jonge kinderen en onze christelijke identiteit weerspiegelt. Dit pedagogisch beleidsplan beschrijft hoe wij deze visie in praktijk brengen, met duidelijke richtlijnen voor de pedagogische aanpak en omgang met kinderen, ouders en medewerkers.

2.2 Visie

Bij De Opstap geloven we dat ieder kind een uniek geschenk van God is, met eigen talenten, mogelijkheden en een onbegrensd potentieel. Wij bieden een liefdevolle, veilige en stimulerende omgeving waarin kinderen zich kunnen ontwikkelen op een manier die aansluit bij hun behoeften en identiteit.

Onze christelijke basis vormt de kern van onze pedagogische aanpak. We begeleiden kinderen in hun groei, zowel emotioneel, sociaal als spiritueel, en stimuleren hen om met respect, liefde en verantwoordelijkheid met zichzelf, anderen en de schepping om te gaan.

Door middel van Bijbelse waarden zoals liefde, geduld, vergeving en eerlijkheid, helpen wij kinderen om een stevig fundament te bouwen voor de rest van hun leven. Wij werken hierin nauw samen met ouders, als partners in de opvoeding, om een omgeving te creëren waarin kinderen zich geliefd, geaccepteerd en aangemoedigd voelen om op te groeien tot zelfbewuste, liefdevolle en verantwoordelijke mensen.

Wij geloven dat elk kind uniek en waardevol is. Vanuit onze christelijke identiteit bieden wij opvang waarin kinderen de ruimte krijgen om zich emotioneel, sociaal, cognitief en spiritueel te ontwikkelen. We willen een plek zijn waar kinderen Gods liefde ervaren en zich veilig en geborgen voelen.

Pedagogische Doelen

1. Veiligheid en geborgenheid

- We zorgen voor een warme en vertrouwde omgeving waarin kinderen zich geliefd en geaccepteerd voelen.
- We hanteren een vast dagritme en bekende gezichten voor een gevoel van stabiliteit.

2. Persoonlijke en sociale ontwikkeling

- Kinderen leren omgaan met emoties, krijgen zelfvertrouwen en ontwikkelen een positief zelfbeeld.
- We stimuleren samenwerking, delen en rekening houden met anderen, met Bijbelse principes als leidraad.

3. Normen, waarden en christelijke identiteit

- We bidden en lezen samen uit de Bijbel bij de maaltijd.
- We vieren christelijke feestdagen en bespreken Bijbelse verhalen op een voor kinderen te begrijpen manier.
- Respect en liefde voor elkaar staan centraal in ons pedagogisch handelen.

4. Ontwikkeling en spel

- We bieden ontwikkelingsgerichte activiteiten die aansluiten bij de leeftijd en interesses van het kind.
- Er is ruimte voor vrij spel, creativiteit, muziek en beweging.

Bij De Opstap bieden we kinderen een plek waar ze zich geliefd en gewaardeerd voelen, waar ze kunnen groeien in geloof en waar ze de wereld om hen heen leren ontdekken. Door onze pedagogische visie en werkwijze zorgen we ervoor dat ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen binnen een warme, christelijke omgeving.

We bieden een veilige, liefdevolle en stimulerende omgeving voor kinderen van 0 tot en met 4 jaar. In deze eerste levensjaren leggen we een belangrijke basis voor de emotionele, sociale, cognitieve en spirituele ontwikkeling van het kind. We werken met een pedagogische aanpak die aansluit bij de ontwikkelingsfase van jonge kinderen en onze christelijke identiteit weerspiegelt.

1. Pedagogische Uitgangspunten voor 0-4 jaar

1.1 Veiligheid en geborgenheid

- Baby's en peuters hebben een vast dagritme met momenten van rust en activiteit.
- We hanteren een liefdevolle benadering waarbij kinderen zich gezien, gehoord en geliefd voelen.
- Onze pedagogisch professionals bouwen een hechte band op met de kinderen door sensitieve responsiviteit: ze reageren liefdevol en afgestemd op de behoeften van het kind.

1.2 Christelijke Identiteit

- We bidden samen voor het eten en na de maaltijd wordt er een bijbels verhaal op een eenvoudige manier verteld, aangepast aan de belevingswereld van jonge kinderen.
- Christelijke feestdagen zoals Kerst en Pasen worden gevierd met passende activiteiten en verhalen.

1.3 Stimuleren van ontwikkeling

We stimuleren kinderen in hun ontwikkeling door middel van spel, interactie en herhaling.

Cognitieve en taalontwikkeling

- Voorlezen uit prentenboeken, inclusief christelijke kinderboeken.
- Zingen van liedjes (christelijke kinderliederen en bekende peuterliedjes).
- Benoemen van dagelijkse handelingen en het stimuleren van de woordenschat.

Sociaal-emotionele ontwikkeling:

- Stimuleren van samenspel en het leren delen.
- Leren omgaan met emoties door benoemen en begeleiden.
- Knuffelmomenten en aandacht voor een veilige hechting.

Motorische ontwikkeling:

- Sensorisch spel met zand, water en natuurlijke materialen.
- Beweging stimuleren door kruipen, lopen, klimmen en fietsen.
- Knutselactiviteiten zoals verven, kleien en tekenen.

Bij Kinderland De Opstap staan plezier, veiligheid, vertrouwen en ontwikkeling spelenderwijs centraal. De pedagogisch professionals van Kinderland De Opstap nemen de tijd voor ieder kind. Zij gaan ervan uit dat aandacht voor elk kind belangrijk is om zich te kunnen ontwikkelen en zich vertrouwd te voelen. Ze luisteren naar de kinderen en stimuleren hen om zelf de eigen mogelijkheden en onmogelijkheden te ontdekken. Met respect voor zichzelf en voor de omgeving, zodat ieder kind bij Kinderland De Opstap het gevoel heeft, ik ben ik en dat is oké. Door liefde, veiligheid en vertrouwen te bieden aan de kindjes wordt de omgeving en de pedagogisch professionals een tweede thuis voor de kindjes.

Ontwikkelen door te spelen

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen die de kinderopvang bezoeken, de mogelijkheid krijgen om vrij te kunnen spelen met voldoende ruimte om zich heen. Door vrij te spelen ontdekken de kinderen hun eigen mogelijkheden en verkennen ze de ruimte om hen heen. Zo ontdekken ze bijvoorbeeld dat je zand door je handen kunt laten lopen, je kunt er een berg van maken, vermengd met water verandert het in modder en kun je er weer andere dingen mee doen. Komt het zand in je ogen, dan doet het pijn, in je handen voelt het lekker. Wij bieden de kinderen allerlei mogelijkheden om te spelen, activiteiten te ondernemen en andere kinderen te ontmoeten. Zo begeleiden wij de kinderen in het ontwikkelen van hun taalvaardigheid, hun denken, hun creativiteit, hun sociale vermogens en hun motorische ontwikkeling. Aan de hand van wisselende thema's (wonen, vervoer, feest, seizoenen en meer) is er

aandacht voor alle ontwikkelingsgebieden. De speelomgeving sluit ook steeds aan bij deze thema's.

Groeien en ontwikkelen is leuk als je je veilig voelt

Het spel van een kind kan voor ons een goed uitgangspunt zijn voor een gesprek. Wij stellen vragen, vragen verduidelijking en kunnen op nieuwe mogelijkheden wijzen. Wij vinden het belangrijk dat het kind tijdens het spel zelf keuzes maakt. Door het zelf te doen en het zelf te ontdekken krijgen kinderen vertrouwen in zichzelf. Wanneer een kind zich veilig en geaccepteerd voelt, durft een kind nieuwe dingen te gaan doen en leert het dat het niet erg is wanneer iets niet direct lukt. Je kunt hulp vragen en het samen opnieuw proberen. Stap voor stap met hulp van je opvoeders. Wij besteden de gehele dag veel aandacht om het (zelf) vertrouwen van de kinderen te stimuleren. Door een vast ritme, structuur en regelmaat te bieden weten de kinderen waar ze aan toe zijn en wat er verwacht wordt van de kinderen. Hierdoor hebben de kinderen een veilige basis en durft het kind zich te ontwikkelen en voelt het zich geaccepteerd.

Bij Kinderland De Opstap staat buiten zijn/spelen hoog in het vaandel. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen opgroeien in de natuur en zijn ervan overtuigd dat kinderen zich in de buitenlucht lekkerder in hun vel zitten en zich ontwikkelen door de natuurlijke middelen en de frisse buitenlucht.

3. Basis Kinderland De Opstap

Het opvoeden van kinderen in de kinderopvang staat officieel op de agenda als erkende leefomgeving tussen gezin en school. Opvoeders in deze drie leefomgevingen hebben in principe hetzelfde doel voor ogen: kinderen de kans geven om zich te ontwikkelen tot personen die goed functioneren in de samenleving. Ieder draagt daar op zijn manier aan bij, afhankelijk van de ontwikkelingsfase van de kinderen en de mogelijkheden die de leefomgeving biedt. Daarom heeft professor M. Riksen Walraven gemeenschappelijke basisdoelen geformuleerd voor de opvoeding in de kinderopvang en het gezin, aan de hand van de vraag wat kinderen in de eerste levensjaren nodig hebben voor hun welzijn en ontwikkeling. Deze basisdoelen zijn opgenomen in de Wet Kinderopvang.

Kinderland De Opstap biedt verantwoorde kinderopvang, waaronder wordt verstaan:

1. Het in een veilige en gezonde omgeving bieden van emotionele veiligheid aan kinderen;
2. Het bevorderen van persoonlijke competentie van kinderen;
3. Het bevorderen van sociale competentie van kinderen;
4. De socialisatie van kinderen door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen.

In het kader van het bieden van verantwoorde kinderopvang, draagt Kinderland De Opstap er in ieder geval zorg voor, rekening houdend met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden:

- a. Dat er op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen voelen;
- b. Dat kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden. Teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
- c. Dat kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden;
- d. Dat kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Alle pedagogisch professionals beschikken over onderstaande interactievaardigheden:

- a. Sensitieve responsiviteit:
De pedagogisch professional kan signalen van een kind dat zich niet goed voelt of behoefte heeft aan ondersteuning opmerken, goed interpreteren en er passend op reageren;

- b. Respect voor autonomie:
De pedagogisch professional geeft het kind veel ruimte om zelf dingen te doen, ze stimuleert kinderen actief om dingen zelf te proberen en respecteert ook eigen ideeën en oplossingen;
- c. Structureren/grenzen stellen:
De pedagogisch professional kan kinderen duidelijk maken wat er van hen verwacht wordt en ervoor zorgen dat zij zich daar ook aan houden;
- d. Praten en uitleggen:
De pedagogisch professional legt goed uit, praat niet alleen regelmatig met de kinderen, maar stemt ook de timing en inhoud van de interacties af op het begripsniveau en interesse van kinderen;
- e. Ontwikkelingsstimulering:
De pedagogisch professional kan kinderen extra stimuleren om hun motorische-, cognitieve, en taalontwikkeling en creativiteit te ontwikkelen;
- f. Begeleiden van interacties:
De pedagogisch professional besteedt aandacht aan positieve interacties tussen kinderen en probeert deze te bevorderen.

Kinderopvang De Opstap gaat uit van de vier pedagogische basisdoelen en de zes interactievaardigheden zoals hierboven omschreven. Daarnaast hanteren wij drie basis punten voor Kinderland De Opstap:

- De groep
- De pedagogisch professionals
- De ouders

De groep

Een kinderopvang is de plek waar kinderen samen opgroeien. Ook de groepsruimte speelt een belangrijke rol bij de ontwikkeling. De sfeervolle binnen- en buitenruimte zijn afgestemd op de verschillende ontwikkelingsfasen en –behoeften. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen opgroeien in de buitenlucht met natuurlijke producten. Door een ruime buitenplaats met veel gras en open speelvlakken kunnen de kinderen zich ontwikkelen en losgaan in de fantasiewereld.

Kinderland De Opstap hanteert het vier-ogen-principe voor de kinderdagopvang. Er staan twee medewerkers op de groep of er wordt door iemand meegekeken. Kinderland De Opstap houdt zich aan het beroepskracht-kind ratio [BKR], regels zoals omschreven in de Wet Innovatie Kwaliteit en Kinderopvang [IKK].

De pedagogisch professionals

De minimaal MBO opgeleide pedagogisch professionals zijn de spil in de opvang. Zij zijn dagelijks met de kinderen bezig. Zij worden individueel en in teamverband ondersteund en gecoacht en volgen regelmatig (bij)scholingen.

De ouders

Samen met de ouders zetten wij ons in voor de kinderen. Kinderland De Opstap hecht veel waarde aan het opbouwen van een goede band met ouders middels diverse soorten gesprekken. De rondleiding, het kennismakingsgesprek, het wennen, het halen en brengen en het jaarlijkse oudergesprek over de ontwikkelingslijn. Ieder jaar is er voor de kinderdagopvang een ouderavond. De oudercommissie praat mee en adviseert op beleidsniveau.

4. Pedagogische doelen en uitgangspunten

In de Wet kinderopvang staan vier pedagogische doelen beschreven: emotionele veiligheid, persoonlijke competenties, sociale competenties en waarden en normen. Dit hoofdstuk geeft per pedagogisch doel uitleg en beschrijft hoe deze doelen bij Kinderopvang De Opstap in de praktijk vormgegeven worden.

4.1 Emotionele veiligheid voor het kind bieden

Het bieden van emotionele veiligheid draagt bij aan het welbevinden van kinderen.

Een veilig klimaat stimuleert kinderen belangstelling te tonen voor hun omgeving, ontwikkelt hun concentratievermogen en stelt ze in staat te ontspannen en te genieten van alle mogelijkheden die ze aangeboden krijgen om zich te ontwikkelen. Het realiseren van emotionele veiligheid is de basis voor het behalen van de drie andere pedagogische basisdoelen, te weten persoonlijke competentie, sociale competentie en normen en waarden. Het realiseren van emotionele veiligheid binnen Kinderland De Opstap ligt in het opbouwen van goede en vertrouwde relaties tussen de kinderen en de pedagogisch professionals, de relatie tussen pedagogisch professionals en de ouders en de relatie tussen de kinderen onderling, het wij-gevoel. Daarnaast speelt structuur en daarmee voorspelbaarheid een grote rol.

Bij Kinderland De Opstap heeft een kind met andere volwassenen te maken dan thuis. Een kind moet zich kunnen hechten aan bepaalde mensen, aangezien een goede hechting de basis is voor zelfvertrouwen en zelfstandigheid. Daarom is het voor kinderen belangrijk dat zij te maken krijgen met vaste personen in hun omgeving. Dat is een van de redenen waarom we bij Kinderland De Opstap zoveel mogelijk werken met vaste pedagogisch professionals en invalkrachten. Er werken per dagdeel 1 of 2 vaste pedagogisch professionals met eventueel een stagiaire die met het kind vertrouwd zijn. Zeker voor een baby is het heel belangrijk dat hij zoveel mogelijk dezelfde vertrouwde gezichten ziet. Vanuit de vertrouwensband die er gegroeid is tussen de pedagogisch professional en het kind, kan de pedagogisch professional het kind leren op een sociaal verantwoorde manier met andere kinderen om te gaan. De pedagogisch professional helpt en begeleidt het individuele en het sociale gedrag van het kind. Zij ondersteunt de kinderen bij het oplossen van ruzies onderling en zij heeft daarbij ook een voorbeeldfunctie.

Kinderland De Opstap kent elke dag een aantal vaste, steeds terugkerende onderdelen op steeds dezelfde tijden, zoals de eetmomenten, wc- en verschoonrondes, slaap- en rustmomenten, buitenspelen, activiteiten en vrij spelen. Aan deze verschillende momenten zijn vaste rituelen verbonden zoals liedjes zingen voor het eten, een boekje lezen aan tafel tijdens het eetmoment en na het plassen handen wassen.

Alle gevoelens van de kinderen worden serieus genomen en positief ontvangen/erkend door de pedagogisch professionals. Emoties die kinderen tonen bij bijvoorbeeld een moeizaam afscheid van vader of moeder worden gesignaleerd door de pedagogisch professional, benoemd en uitgelegd zodat kinderen zich gezien en gehoord voelen. Verder worden kinderen geholpen bij het oplossen van conflicten met andere kinderen waarin we het volgende concept hanteren: de betrokken kinderen mogen om de beurt hun verhaal vertellen en iedereen luistert naar elkaar. De pedagogisch professional gaat samen met de kinderen op zoek naar een voor iedereen acceptabele oplossing. Bij baby's benoemt een pedagogisch professional alle handelingen die zij rondom het kind verricht of nog gaat verrichten en heeft daarbij oog voor en reageert op de non-verbale signalen die een baby uitzendt.

4.2 Het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Met persoonlijke competentie wordt bedoeld op de ontwikkeling van brede persoonskenmerken, zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen en flexibiliteit. De kinderen die in staat stellen om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden.

De volgende persoonlijke competenties worden onderscheiden:

1. Emotionele competenties
2. Sociale competenties
3. Motorisch-zintuigelijke competenties
4. Cognitieve competenties
5. Taal en communicatieve competenties
6. Expressieve en beeldende competenties

Hieronder staat per persoonlijke competenties beschreven hoe dit bij Kinderland De Opstap in de praktijk wordt vormgegeven.

4.2.1 Emotionele competenties

Kinderland De Opstap probeert ervoor te zorgen dat een kind zich veilig en geborgen voelt. Een goede hechting is de basis voor zelfvertrouwen en zelfstandigheid. Vanuit de veilige en vertrouwde relatie met de volwassene gaat het kind de wereld om zich heen verkennen, steeds een stapje verder. Hij leert vertrouwen op een bepaalde regelmaat; de wereld wordt voorspelbaar en begrijpelijk. In paragraaf 4.1 is nader omschreven hoe Kinderland De Opstap hier invulling aan geeft.

4.2.2 Sociale competenties

Vanuit de vertrouwensband die er gegroeid is tussen de pedagogisch professional en het kind, kan de pedagogisch professional het kind leren op een sociaal verantwoorde manier met andere kinderen om te gaan. De pedagogisch professional helpt en begeleidt het individuele en het sociale gedrag van het kind. Zij treedt begeleidend op bij conflicten en machtsverschillen en heeft daarbij ook een voorbeeldfunctie.

De kinderen mogen, als ze dat willen, helpen met de dagelijks terugkerende 'grote mensen dingen' zoals bijvoorbeeld eten en drinken klaarmaken en de tafel dekken. Dit wordt beloond met complimenten en dankbaarheid van de pedagogisch professionals. De kinderen krijgen zo grip op het functioneren van de volwassenwereld en ontwikkelen een groeiend gevoel van eigenwaarde. In paragraaf 4.3 wordt dieper ingegaan op de ontwikkeling van sociale competenties.

4.2.3 Motorisch-zintuigelijke competenties

De basis voor een goede motoriek wordt in de eerste levensjaren gelegd. Vooral in de eerste levensjaren ontwikkelt het kind een groot aantal bewegingen. Later worden deze steeds verfijnder. Zo leert een kind grijpen, rollen, zitten, staan en lopen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen grove en fijne motoriek. Grove motoriek zijn de grote gebaren zoals trappelen, zitten, kruipen, bukken, lopen, rennen, traplopen en fietsen. Fijne motoriek zijn de kleine bewegingen die je met handen en vingers maakt: het pakken van een speelgoedje, leggen van een puzzelstukje, vasthouden van een rozijn. Door veel oefening leren kinderen hun mogelijkheden en hun beperkingen kennen, ze worden zich bewust van zichzelf.

Bij Kinderland De Opstap wordt ervoor gezorgd dat zowel de jongste als de oudste kinderen genoeg bewegen. Bij de baby's wordt er opgelet dat liggen en zitten worden afgewisseld en baby's bij uitzondering in een wipstoeltje zitten. Voor de jongste baby's zijn er afgeschermd boxen met daarin zachte matten. De baby's hebben hier alle ruimte om te bewegen en te ontdekken. Daarnaast is er voor de oudste baby's/dreumesen volop ruimte om te rollen, kruipen, klauteren, lopen en vrij te spelen met ontwikkelingsmateriaal.

De pedagogisch professionals zitten geregeld bij de hoge box en buiten in de grondbox en spelen daar met de baby's. De kinderen krijgen zoveel mogelijk de kans om zelf hun motorische competenties en het

zelfvertrouwen te vergroten. Het groepsproces is bij deze ontwikkeling van groot belang. Kinderen leren van elkaar en moedigen elkaar aan. Kinderland De Opstap stimuleert de kinderen iets te doen wat ze moeilijk of wellicht spannend vinden om te doen. Hierbij kun je denken aan zelf proberen je schoenen of jas aan te doen. We helpen daar waar nodig is. Ook de buitenruimte is heel belangrijk, hier kunnen de kinderen vrij uit rennen en fietsen. De pedagogisch professionals gaan zoveel mogelijk naar buiten met de kinderen. Het streven is om het liefst iedere dag naar buiten te gaan, ongeacht de weersomstandigheden. Tijdens warme dagen spelen we met water en bij regen stampen we in de plassen. Buiten is extra speelgoed voor het stimuleren van de grove motoriek. Tijdens de groepsactiviteiten zoals knutselen en kleien doen ook de kleinste kinderen zoveel mogelijk mee, om hun stap voor stap bekend te maken met allerlei activiteiten die de fijne motoriek stimuleren. De pedagogisch professionals laten de kinderen steeds weer met elke activiteit op hun eigen niveau meedoen.

De inrichting van kinderopvang Kinderland De Opstap sluit aan bij de belevingswereld van de kinderen en de ruimtes zijn veilig en schoon. De kinderen kunnen zo vol overgave spelen en bewegen. Hierdoor leren ze op zichzelf en hun omgeving te vertrouwen. Kinderland De Opstap moedigt kinderen aan om nieuwe activiteiten of spelletjes te doen en stimuleert de kinderen in hun ontwikkeling door ergens een nieuwe uitdaging aan toe te voegen, bijvoorbeeld door een puzzel aan te bieden met net wat meer stukjes dan het kind gewend is of bij een baby een speeltje net iets verder weg te leggen zodat de baby moeite moet doen om het pakken.

Door middel van de zintuigen leert het kind de wereld om zich heen kennen. Bij deze ontwikkeling zien we al heel vroeg karakteristieke verschillen bij kinderen. Het ene kind is nieuwsgierig naar ieder voorwerp en stopt alles in zijn mond, het andere kind tast rustig met zijn ogen de omgeving af om de dingen die in zijn bereik komen even met zijn handen aan te raken. Door de verschillende tastindrukken ontstaat langzaam een bewustzijn van de omgeving. Het is belangrijk als kinderopvang om een kind de gelegenheid te geven veel tastindrukken op te doen door middel van veel variatie in materialen en omgeving.

Het is de taak van de pedagogisch professionals om in de gaten te houden dat kinderen niet te veel zintuig indrukken tegelijk opdoen. Kinderen worden daar druk of onrustig van. Bij de inrichting van de ruimte is dit een blijvend punt van aandacht.

4.2.4 Cognitieve competenties

Bij de cognitieve ontwikkeling gaat het om het onderscheiden en herkennen van voorwerpen en het leggen van verbanden tussen gebeurtenissen. Je leert door te doen. Naarmate kinderen zich beter voortbewegen, kunnen ze een steeds wijdere omgeving verkennen en onderzoeken. De wereld wordt voor een kind telkens groter en groter naarmate het kind zich ontwikkelt. Kennis ontstaat vooral door ervaringen: al kijkend, voelend, proevend en tastend ervaren ze dat dingen heel verschillend zijn. Alle kinderen zijn nieuwsgierig en leergierig en hebben een aangeboren belangstelling voor de omgeving. Speelgoed, spel en geluiden bevorderen de cognitieve ontwikkeling. Spel en spelmaterialen zijn goede hulpmiddelen om ervaring op te doen en de ontwikkeling van het denken te stimuleren.

Kinderen ontdekken hoe dingen werken en waar ze voor dienen door ze vast te pakken en te bekijken. Ze leren begrippen als zacht – hard, onder – boven, veel – weinig, groot – klein. Al bouwend worden kinderen handiger en krijgen ze zicht op verhoudingen, maten en evenwicht. Kennis verwerft een kind door ervaringen uit het dagelijks leven thuis en in de kinderopvang. Pedagogisch professionals bieden materialen aan, doen spelletjes en gaan erop uit. De kinderen ontdekken de wereld samen met elkaar. Het is de taak van de pedagogisch professionals om de kinderen hierin te volgen en waar nodig mee te denken en bij te springen en hen zo te stimuleren bij hun onderzoek.

4.2.5 Taal en communicatieve competenties

De leeftijdsperiode van 0 tot 6 jaar is de periode waarin de taalverwerving plaats vindt. Een goede taalontwikkeling is van essentieel belang voor het verdere leven van een kind. Het is immers het middel om contact te maken, om uitdrukking te geven aan gevoelens en behoeften en het is het middel dat

toegang verschaft tot een gemeenschappelijke denkwereld. De omgeving van het kind is van wezenlijk belang voor de taalontwikkeling. Kinderen gaan praten omdat ze in een omgeving verkeren waar er met en tegen hen gepraat wordt. Ook tegen de baby's wordt gepraat en de pedagogisch professionals reageren op hun geluidjes en gezichtsuitdrukkingen. Het geeft een baby bevestiging. Ik word gezien, ik ben belangrijk.

Uit onderzoek blijkt dat de conversatiegewoonten met een kind belangrijk zijn. Vooral het stellen van vragen, het doorvragen op wat een kind gezegd heeft en nog eens in andere woorden herhalen wat er gezegd wordt blijken een positieve invloed te hebben op de taalontwikkeling. In de kinderdagopvang wordt daarom veel aandacht besteed aan het praten en luisteren naar elkaar. Kinderen worden aangemoedigd om, zo gauw ze dit een beetje kunnen, ook via de taal duidelijk te maken wat ze willen (al blijft het non-verbaal uiten van emoties belangrijk). Zo vragen de pedagogisch professionals bijvoorbeeld aan tafel wat kinderen op hun brood willen hebben en zo worden ze aangemoedigd niet te wijzen maar te benoemen. Er wordt veel gezongen, voorgelezen, er worden kringspelletjes gedaan en voorwerpen worden benoemd.

4.2.6 Creatieve en beeldende competenties

Bij creativiteit gaat het erom dat een kind zich leert uit te drukken naar eigen aard en persoonlijkheid. Het is een mogelijkheid om de wereld zelf vorm te geven, te vertalen en te begrijpen. Het is ook het uitdrukking kunnen geven aan gevoelens. De kinderen kunnen met beeldend materiaal, maar ook met fantasiespel de wereld ontdekken en opnieuw vormen. Met behulp van allerlei materialen bouwen ze hun eigen wereld en geven ze zo hun ervaringen een plaats; een vertaling van de wereld om hen heen zoals zij die ervaren. Pedagogisch professionals volgen hier het kind. Ruimte voor creativiteit is er op de kinderopvang ruimschoots. Er wordt gewerkt met kosteloos materiaal; kartonnen dozen, oude lappen, spullen uit de natuur. Ook wordt volop gebruikt gemaakt van zand, water, klei, verf en plaksel. Voorop staat dat de kinderen er plezier in hebben en lekker bezig zijn. Het resultaat is niet het belangrijkste. Het belangrijkste is dat de kinderen het zelf hebben gemaakt. Op hun eigen manier en eigen vormgeving. Voorgevormde materialen zoals kleurboeken, kant en klare stempels en kleivormen bieden we beperkt aan. Er is voor elk ontwikkelingsgebied (emotioneel, sociaal, motorisch-zintuiglijk, cognitief, taal en communicatief, creatief en beeldend) voldoende spelmaterialen aanwezig zodat een kind ruimschoots kan kiezen, zoals (voorlees)boeken, muziek, knutselmateriaal, spelletjes, puzzels, poppen, auto's en verkleedkleren.

4.3 Het ontwikkelen van sociale competenties

'Samen spelen, samen delen.' Kinderen leren al op jonge leeftijd om te gaan met anderen. Bij Kinderland De Opstap groeien kinderen tussen leeftijdsgenoten op en leren zij van en rekening te houden met jongere en/of oudere kinderen. Vriendjes maken, ruzie maken, helpen, compromissen sluiten, delen, zich in een ander verplaatsen, communiceren; allemaal verwerving van vaardigheden in de omgang met andere kinderen en het aangaan van relaties.

Bij Kinderland De Opstap werken we aan een veilige en hechte relatie tussen de pedagogisch professional en het kind. Het is belangrijk dat de pedagogisch professionals de kinderen leren aanvoelen en een kind begrijpen. De grondhouding van actief kijken en luisteren naar de kinderen, is hierbij een belangrijk uitgangspunt. De kinderen zijn afhankelijk van de zorg van de pedagogisch professional. Ieder kind moet worden geaccepteerd zoals het is en serieus genomen worden of het nu een verlegen kind of een enthousiast kind is, een kind dat zijn eigen gang gaat of een kind dat veel aandacht vraagt. Naast de hechte relatie tussen het kind en de pedagogisch professional is het belangrijk dat een pedagogisch professional zorgt dat een kind in relatie tot zijn groepsgenootjes tot zijn recht komt. Pedagogisch professionals maken gebruik van de kracht van de groep zelf. Kinderen kunnen elkaar helpen, stimuleren en troosten maar kinderen kunnen elkaar ook plagen en dwarszitten. Als pedagogisch professional kun je veel sociale vaardigheden doorgeven aan de kinderen in een groep, "goed voorbeeld doet goed volgen".

We verwelkomen de kinderen als ze binnen komen en zeggen gedag als ze weer naar huis gaan. Dit verwachten we (zo mogelijk) ook van de kinderen. Als kinderen een conflict hebben, grijpen we niet

direct in. Zo leren de kinderen de consequenties van het eigen gedrag ervaren en zich staande te houden in de groep. We observeren de situatie en gaan pas bemiddelen als het de kinderen niet zelf lukt het conflict op te lossen.

Er zijn veel dingen die kinderen samen kunnen doen. Samen met de lego, de trein en zo is er nog veel meer. Als een kind kiest voor een activiteit waarbij je samen kunt spelen, vragen we met wie ze dat willen gaan doen of we vragen wie er nog meer aan dezelfde activiteit mee wil doen. Bij de peuters wijzen we soms ook kinderen aan die bijvoorbeeld samen in het huisje mogen spelen. Op deze wijze stimuleren we de kinderen tot samenspel, het flexibel omgaan met leeftijdsgenootjes en (zodra mogelijk) het vormen van vriendschappen.

4.4 Het overdragen van normen en waarden

Kinderen maken normen en waarden eigen om mee te kunnen doen in de samenleving. De normen en waarden die de kinderen meekrijgen vanuit het gezin (door beloning, begrenzing, uitleg en dingen voor te doen) waarin ze opgroeien, nemen ze mee naar de kinderopvang en omgekeerd. Belangrijk is dat de socialisering van het gezin en de kinderopvang op elkaar en op het ontwikkelingsniveau is afgestemd. Zo leren kinderen normen en waarden van thuis en maken ze kennis met andere sociale en culturele achtergronden van bijvoorbeeld groepsgeenootjes en pedagogisch professionals. Kinderen leren zo impliciet en expliciet meer algemene normen en waarden.

Het overbrengen van waarden en normen speelt in de opvoeding een voortdurende rol. Het speelt door alle eerdergenoemde onderwerpen heen. Handelen is immers nooit waardevrij. In alledaagse handelingen en reacties op kinderen dragen de pedagogisch professionals voortdurend waarden en normen over. Er zijn veel praktijksituaties te noemen. Het taalgebruik van de pedagogisch professionals en andere medewerkers, de afspraken rond het samenwerken, het omgaan met conflicten en ruzies, het uiten van emoties, de manier waarop een pedagogisch professional luistert.

Alle kinderen zijn welkom bij Kinderland De Opstap. Verschillen worden gezien als een verrijking van de groep. De pedagogisch professionals houden rekening met andere culturele of levensbeschouwelijke gewoonten, zoals het niet eten van varkensvlees. In het activiteiten aanbod proberen de pedagogisch professionals activiteiten aan te dragen waardoor kinderen hun wereldbeeld verbreden. Dit bijvoorbeeld door te praten over wat er gebeurt in de wereld of door niet westerse muziek te draaien. Dit gebeurt los van de mogelijke aanwezigheid van kinderen met een niet-Nederlandse achtergrond.

Elk kind in de groep is uniek en anders. "Anders zijn" heeft niet alleen te maken met culturele achtergrond maar ook met andere gewoonten thuis of verschillen in uiterlijk. De houding van de pedagogisch professionals is bepalend voor de sfeer in de groep. Door een sfeer te creëren waarin verschillen geaccepteerd worden, gaan kinderen makkelijker om met het anders zijn. Hoe jong de kinderen ook zijn, andere kinderen discrimineren op grond van huidskleur, anders zijn, begint al vroeg. Wanneer de pedagogisch professional dit merkt, spreekt ze de betreffende kinderen hierop aan en probeert een onderlinge sfeer te creëren, waarin dit niet gebeurt.

In deze paragraaf benoemen we een aantal onderwerpen waarin normen en waarden een expliciete rol spelen bij Kinderland De Opstap.

4.4.1 Afspraken en gewoonten

Ieder kind mag er zijn en wordt geaccepteerd. Zo kan een relatie ontstaan waarin een kind kan groeien en zich ontwikkelen. Dit betekent niet dat alle gedrag klakkeloos geaccepteerd wordt. Waar nodig neemt de pedagogisch professional de verantwoordelijkheid. Pedagogisch professionals zijn duidelijk tegen de kinderen over wat wel en niet mag en trekken zoveel mogelijk één lijn. Dit geeft kinderen houvast en brengt rust. Afspraken over wat wel en niet mag, zijn dus nodig om het samenzijn in een groep voor alle kinderen plezierig te laten zijn. Deze afspraken worden in de groep geleerd en worden voor een deel bepaald door de afspraken hierover binnen de kinderopvang. Voor een deel spelen de normen en waarden een rol, die pedagogisch professionals vanuit de eigen jeugd hebben meegekregen, hun temperament, hun karakter en hun culturele achtergrond. Hoe je zelf bent opgevoed kom je altijd weer

tegen in het werken met kinderen.

Er zijn afspraken om samen te spelen zoals elkaar geen pijn doen, geen speelgoed afpakken, elkaar helpen en rekening houden met elkaar. Er zijn afspraken rond verzorging en voeding zoals neus snuiten, handen wassen voor het eten, aan tafel blijven zitten, met je mond dicht eten en naar elkaar luisteren wanneer aan tafel iets verteld wordt. Ook het gebruik van speelgoed en ruimtes is aan afspraken gebonden. Kinderen corrigeren elkaar hierin. Samen speelgoed opruimen, leren dat we binnen rustig met elkaar praten maar dat je buiten mag gillen/schreeuwen. Kinderen weten na een tijdje precies waar ze wel of niet aan mogen komen. Eigen initiatief van kinderen waarderen we zoveel mogelijk.

4.4.2 Samen spelen

Bij Kinderland De Opstap zijn er geen verschillende leeftijdsgroepen. Met een verticale groep (0-4 jaar) leren de kinderen rekening te houden met elkaars behoeften en (on)mogelijkheden. Soms moet een kind even wachten om samen met een pedagogisch professional een boekje te kijken, omdat een pedagogisch professional bezig is met de fles geven of met verschonen.

De pedagogisch professional is verantwoordelijk voor de kinderen wanneer die in de buitenlucht willen spelen. Zo gaat er altijd een pedagogisch professional mee naar buiten. Mocht dit niet haalbaar zijn dan is de deur dicht. Kinderland De Opstap vindt buiten zijn erg belangrijk, dus voert zo veel mogelijk activiteiten en momenten buiten uit. De 'eigen' pedagogisch professional blijft verantwoordelijk voor de dagelijkse verslaglegging en persoonlijke verzorging. Voor transparantie is er tevens een camera in de slaapkamer en in het dagverblijf.

Dagindeling op de groep: (globaal schema)

07:00 - 09:00 | Ontvangst, ontbijt & Vrij Spel

- Kinderen worden verwelkomd.
- Vrij spel met open einde materialen (bijv. houten blokken, poppen, auto's).

09:00 - 09:30

- Interactieve activiteit zoals het voorlezen of vertellen van een (bijbel)verhaal, samen zingen, een nieuw lied aanleren.

09:30 - 10:00 | Fruitmoment

- Gezamenlijk fruit eten.

10:00 - 11:00 | Ontwikkelingsgerichte Activiteiten

- Buiten spelen of motorische activiteit binnen.
- Creatieve activiteit zoals knutselen, verven of muziek maken.

11:00 - 11:30 | Rustmoment & Voorlezen

- Voorlezen uit een prentenboek, gevolgd door een rustig spel.

11:30 - 12:30 | Lunch & bijbelverhaal en gebed

- Gezamenlijke maaltijd, waarbij normen en waarden rondom eten worden aangeleerd.

12:30 - 14:00 | Slaapje/Rustmoment

- Kinderen die slapen gaan naar bed, anderen hebben een rustig moment.

14:00 – 15:00 | Vrij Spel & Activiteit

- Keuze uit spelmaterialen of begeleide activiteit zoals puzzelen, bouwen of een zintuiglijke activiteit.

15:00 - 15:30 | Tussendoortje

- Gezamenlijk fruit of cracker eten

15:30 - 16:30 | Buiten Spelen & Beweging

- Naar buiten voor frisse lucht, rennen, fietsen of in de zandbak spelen.

16:30 - 17:30 | Vrij Spel & Ophaalmoment

- Kinderen spelen vrij en worden individueel overgedragen aan ouders

4.4.3 Conflicten en ruzies

Wanneer kinderen groter worden gaan zij hun eigen grenzen aftasten, maar daarmee ook die van andere kinderen en volwassenen. Dat geeft conflicten. Aangezien peuters hun gevoelens nog niet goed onder woorden kunnen brengen, praten ze vaak met hun hele lijf. In eerste instantie kijkt een pedagogisch professional of een kind een onenigheid zelf aankan. Zij hoeft dan niet in te grijpen. Kinderen krijgen die ruimte, maar altijd binnen de grenzen van de veiligheid. Een blik of de stem van de pedagogisch professional is soms al voldoende om een kind te herinneren aan wat wel of niet kan. Bij conflicten gebruiken pedagogisch professionals vaak de uitgangspunten van het actief luisteren. Het is belangrijk om als pedagogisch professional in de gaten te houden waarom kinderen steeds conflicten met andere kinderen hebben. Wanneer je als pedagogisch professional in de gaten krijgt wat de reden is, is het makkelijker te bepalen hoe je daarmee omgaat. De pedagogisch professional kan het kind dan begeleiden om minder conflicten te krijgen en om deze zelf op te lossen.

Kinderen in conflict met elkaar leren voor zichzelf op te komen en te onderhandelen.

Bij conflicten kan de pedagogisch professional ruimte geven om zelf naar oplossingen te zoeken. Zij kan de kinderen leiden in het zoeken naar een oplossing, wanneer ze er zelf niet uitkomen of wanneer één het onderspit dreigt te delven. Schoppen of slaan kunnen uitdrukkingen zijn van het onvermogen om gevoelens te uiten en uit onmacht. Kinderen zijn bezig te leren hoe zij aangeven wat zij wel en niet willen. Ruzies horen erbij.

Door tegen elkaar te zeggen wat het probleem is, neemt de behoefte om je boosheid en woede lichamelijk te uiten af. Soms is het echter nodig om af te koelen voordat het kind kan zeggen wat er aan de hand is. Pedagogisch professionals dwingen het kind niet om te praten, eventueel kan de pedagogisch professional er later op terug komen. Als Kinderland De Opstap vinden we het van belang om de kinderen duidelijk te maken dat we hun gedrag soms afkeuren, maar niet het kind zelf. We bespreken het gedrag wat het kind vertoont, leggen uit dat dit niet de bedoeling is. We straffen het kind niet, maar praten erover.

Het is af en toe nodig om kinderen te corrigeren. Een pedagogisch professional maakt telkens een bewuste afweging om gedrag te negeren, een alternatieve oplossing te zoeken of het gedrag te corrigeren en bespreekt dit zo nodig in het groepsoverleg. Negatief gedrag is vaak een vorm van aandacht vragen. Het beste is om het positieve gedrag te belonen d.m.v. complimenten geven.

4.4.4 Feesten en rituelen

De kinderopvang heeft een christelijk karakter. Doordat we een plekje gevonden hebben in het gebouw van een basisschool met de Bijbel kunnen we (op ons eigen tempo) meedoen met de verschillende thema's binnen het onderwijs. Verder zoeken we ook een samenwerking met het vieren van de verschillende feestdagen (Sinterklaas, Kerst, Pasen, Sint Maarten e.d.).

Het vieren van feesten vinden we belangrijk. Daarnaast maken we verjaardagen en afscheidsfeesten van de kinderen tot een bijzondere gebeurtenis. De jarige of het vertrekkende kindje wordt uitgebreid in het zonnetje gezet in de groep. Omdat het feestritueel vaste programmaonderdelen kent, is het voor ieder kind een vertrouwd gebeuren.

4.4.5 Kinderen met een verstandelijke of lichamelijke beperking

Kinderen met een verstandelijke of een lichamelijke beperking willen we zo mogelijk een plaats geven binnen onze kinderopvang. Het uitgangspunt is niet meer dan één kind met een beperking in de groep. Er zijn voordelen verbonden aan de integratie van kinderen met een beperking in een reguliere

kinderopvang. Kinderen leren omgaan met kinderen met een beperking. Kinderen die beperkt zijn, worden gestimuleerd door de andere kinderen, leren de aandacht te delen met anderen en hoeven niet noodgedwongen thuis te blijven. Met de integratie van kinderen met een beperking hebben we enige ervaring. De ervaringen die we hebben, waren heel positief, zowel voor het kind, als voor de ouders, als voor onze kinderopvang. Voor zover we aan de hulpvraag van de ouders en het kind kunnen voldoen zullen we trachten een kind met beperkingen binnen onze kinderopvang een plekje te geven. Het moet echter voor het kind en voor de groep waarbinnen het kind een plaats krijgt, geen onoverkomelijke problemen geven.

In een gesprek met de ouders vormt de houder zich een beeld van de aard en de ernst van de beperking. Zowel de belangen van de kinderopvang en het kind worden besproken. Eventueel wordt advies ingewonnen van een of meer deskundige(n) op dit terrein.

Kinderland De Opstap hanteert als uitgangspunt:

- Het kind mag geen gevaar opleveren voor zichzelf, de andere kinderen of de pedagogisch professionals;
- Het kind mag het groepsproces niet volledig doorkruisen;
- Het kind moet in een groep kunnen functioneren en niet alleen in één-op-één contact, dan krijgen andere kinderen te weinig aandacht.

In overleg tussen ouders, Kinderland De Opstap en hulpverlening kan de ouder zo nodig een PGB-budget aanvragen, zodat gedurende enkele uren van de dag een extra pedagogisch professional ingezet kan worden om het kind extra individuele aandacht te geven.

5. De 3-uursregeling volgens de wet IKK

De 3-uursregeling is een wettelijke regeling waarbinnen wij mogen afwijken van de beroepskracht-kind ratio (BKR). Wij bepalen deze tijdvakken zelf en zetten dat vast in ons beleid.

Vanaf 1 juli 2023 hoeft de houder niet meer de exacte tijdstippen vast te leggen waarop van de BKR wordt afgeweken. In het pedagogisch beleidsplan neemt de houder de algemene kaders op over de inzet van het personeel, de BKR en het afwijken hiervan volgens de drie-uursregeling.

Kinderland De Opstap werkt dagelijks met één tot drie beroepskrachten. Er is één verticale groep met maximaal 16 kinderen.

Onze openingstijden zijn van maandag t/m vrijdag van 07.00 tot 17.30 uur.

Bij twee medewerkers zijn de diensten als volgt ingedeeld:

Vroege dienst van 07:00 uur tot 16:30 uur

BSO (korte dienst) van 13.00 uur tot 17.30 uur

Bij drie medewerkers zijn de diensten als volgt ingedeeld:

Vroege dienst van 7.00 -16.30

Late dienst 8.00 – 17.00

BSO (korte dienst) van 13.00 – 17.30

Aan het begin, tijdens pauzes en aan het einde van de dag kan worden afgeweken van de BKR.

Pedagogische overwegingen bij de inzet van de drie-uursregeling

Rustmomenten voor kinderen

- Tijdens slaap- en rustmomenten is de begeleidingsintensiteit lager nodig. Hierdoor kunnen we tijdelijk met minder beroepskrachten werken zonder dat dit de kwaliteit van zorg of de veiligheid aantast.

Stimuleren van zelfstandigheid

- Kinderen leren zelf oplossingen vinden, elkaar helpen en initiatief nemen in het spel, doordat de beroepskracht niet altijd direct naast hen staat. Dit sluit aan bij het pedagogisch doel om zelfstandigheid en zelfredzaamheid te bevorderen.

Kleinschalige groepsdynamiek

- Op momenten dat minder kinderen aanwezig zijn, ontstaan natuurlijke kleine groepjes. Deze situatie bevordert sociale interactie en maakt het mogelijk om kinderen meer één-op-één aandacht te geven.

Continuïteit en vertrouwde gezichten

- Door de drie-uursregeling kunnen we het team efficiënter inzetten, waardoor kinderen vaker dezelfde vertrouwde pedagogisch professionals zien gedurende de dag. Dit versterkt de hechtingsrelatie en emotionele veiligheid.

Afstemming op het dagritme van kinderen

- De momenten waarop de drie-uursregeling wordt ingezet sluiten aan bij het natuurlijke dagritme (ochtend rustig opstarten, middagrust, einde dag afbouwen). Zo wordt de opvang afgestemd op de behoeften van de kinderen.

Aan het begin en einde van de dag zijn er over het algemeen minder kinderen, omdat er ook kinderen later of eerder worden gehaald, en tijdens de pauze liggen er vaak meerdere kinderen op bed. Het kan wel eens voorkomen dat de tijden afwijken i.v.m. vervanging of ziekte personeel. Er zal altijd een vast gezicht op de groep staan, om de emotionele veiligheid te waarborgen.

Zodra er een medewerker alleen op de groep staat, omdat de BKR dit toelaat, kan er altijd worden meegekeken met de camera op de groep en door docenten op school of door ouders die hun kind(eren) ophalen.

Wanneer wordt afgeweken van de beroepskracht-kindratio kan alleen een gediplomeerde beroepskracht of stagiaire die formatief ingezet mag worden, op de groep worden ingezet.

Het afwijken van de BKR kan alleen bij minimale inzet van twee beroepskrachten en de helft van het aantal in te zetten beroepskrachten moet altijd gewaarborgd blijven wanneer wordt afgeweken. Daarnaast geldt dat wanneer wordt afgeweken van de beroepskracht-kindratio en er slechts één beroepskracht aanwezig blijft in het KDV, ter ondersteuning van deze beroepskracht tenminste één andere volwassene in het kindercentrum aanwezig moet zijn.

Voor de berekening van de BKR maken wij gebruik van de rekentool op www.1ratio.nl.

6. Kwaliteit

Aandacht voor kwaliteit behoort vanzelfsprekend te zijn. Kinderland De Opstap besteedt gestructureerd aandacht aan de kwaliteit door met regelmaat het functioneren van de opvang te evalueren. Aandacht voor kwaliteit op de groep, het pedagogisch handelen en scholing voor medewerkers. Elk jaar komt de GGD de locatie inspecteren. Dit algemeen pedagogisch beleidsplan zelf is ook een uiting van ons kwaliteitsbeleid. Het biedt ouders inzicht in wat we doen en waarom we het zo doen.

6.1 Mentorschap

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch professional die werkt op de groep van het kind. De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken.

Een mentor aanwijzen

Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind. De mentor is één van de pedagogisch professionals van Kinderland De Opstap. De ouder wordt op de hoogte gebracht wie de mentor van het kind is tijdens de intake. Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere professionals (met toestemming van de ouders). De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van een mentor maakt dat belangrijke ontwikkelstappen en mogelijke achterstanden, worden gevolgd en indien nodig tijdigesignaleerd.

Het kind kan naar de mentor toe om iets te (persoonlijks) vertellen. De mentor is eigenlijk het aanspreekpunt van het kind en de ouders. Je kan de mentor zien als de vertrouwenspersoon in de kinderopvang. Het kind wordt op de hoogte gebracht wie de mentor is tijdens de eerste wendag en tijdens de intake aan de ouders.

Mocht er van mentor gewisseld worden dan gaat dit altijd in overleg met ouders/verzorgers. Uiteraard vindt er onderling onder de mentoren een goede overdracht plaats.

Verantwoordelijkheden van de mentor

Elke pedagogisch professional let op een aantal kinderen in het bijzonder. Zij is de mentor van deze kinderen. De mentor zorgt er ook voor dat speciale wensen rond de opvang bij alle medewerkers bekend zijn. Indien nodig zorgt de mentor dat er afspraken gemaakt worden met betrekking tot de verzorging en/of begeleiding van het kind.

Indien er bijzonderheden zijn, is de mentor het eerste aanspreekpunt. De mentor observeert het kind en brengt hierover verslag uit aan de ouders. Omdat de mentor de meeste informatie heeft over “haar” kinderen kan zij bij uitstek met ouders meedenken over opvoedkundige vragen. Twee maal per jaar zal de mentor de ontwikkeling van het kind bespreken in een persoonlijk gesprek. In dit gesprek kunnen, naast het onderwerp ontwikkeling ook alle andere onderwerpen m.b.t. het kind besproken worden.

Taken van de mentor

- Bijdrage leveren aan het intakegesprek/kennismaking op de groep.
- Welbevinden van het kind bewaken.
- Gemaakte afspraken over het kind bewaken.
- Observeren van het kind met het kindvolgsysteem van KidsKonnnect.
- Het bijhouden van het dagelijks dagboekje voor de ouders.
- De ouders op de hoogte houden van de bevindingen naar aanleiding van de observaties.
- Indien nodig, hulp inschakelen naar aanleiding van de observaties, na overleg met de ouders.
- Een coördinerende rol bij (langdurig) medicijngebruik.
- Zorg dragen voor een goede en volledige overdracht tussen collega's bij wijzigingen en veranderingen met betrekking tot het kind.
- Bij beëindiging van de opvang, houdt de mentor een eindgesprek(je) met de ouders en geeft eventuele bijzonderheden door aan de houder.
- Zorg dragen voor een goede overgang tussen twee verschillende opvangsoorten en/of andere opvang of school.

6.2 Maximale omvang en leeftijdsopbouw van de stamgroep

Bij Kinderland De Opstap worden maximaal 16 kinderen van 0 tot 4 jaar opgevangen in één stamgroep. De stamgroep is de vaste groep in de ruimte die is aangepast aan de leeftijden van de kinderen. De stamgroep heeft een team van vaste pedagogisch professionals. De planning van de medewerkers kan aangepast worden als blijkt dat er meer kinderen vroeg komen of eerder worden opgehaald. De kindplanning wordt vastgelegd in PortaBase.

6.3 Kindvolgsysteem

De ontwikkeling van de kinderen en hun welzijn volgen wij met op methodische wijze. Voor de kinderen op het kinderdagverblijf doen wij dit middels een kindvolgsysteem.

De bevindingen van deze observatie wordt door de mentor minimaal eens per jaar met de ouders besproken. Dit kan telefonisch of in een persoonlijk gesprek.

Op jonge leeftijd zijn bij een kind de verschillende ontwikkelingslijnen (spraak/taal, motoriek, cognitie, emotie, persoonlijkheid, spel) sterk met elkaar verweven. Omdat de ontwikkeling op alle gebieden sneller verloopt dan op welke andere leeftijd ook, is ze extra gevoelig voor verstoringen.

Het is dus belangrijk om problemen of een achterstand in de ontwikkeling van een jong kind vroegtijdig te constateren, zodat op tijd passende hulp kan worden ingezet. Vroegtijdige signalering en behandeling kan problemen op latere leeftijd voorkomen.

De zorg van de pedagogisch professional kan betrekking hebben op:

- Aspecten in de ontwikkeling van het kind.
Er kan sprake zijn van een achterstand of een stoornis, waarbij er vermoedelijk meer gerichte ontwikkelingsstimulering is gewenst. Ook kunnen er twijfels zijn over het lichamelijk functioneren.
- Zorg om het kind in de groep.
Het gedrag van het kind in de groep roept zorgen op. Het kan gaan om druk gedrag, agressief gedrag, obstructief gedrag of heel teruggetrokken gedrag, verlegen, niet bij de leeftijd passend gedrag of gedrag wat niet passend is bij de situatie. Het gedrag verandert opeens of ontwikkelt zich naar extreme vormen.
- Opvoedingsklimaat of opvoedingsproblemen thuis.
De pedagogisch professional kent de ouders vaak goed en zijn tot op zekere hoogte bekend met de thuissituatie. Op basis daarvan kan een pedagogisch professional soms zorg daarover hebben. Onder andere in verband met het welzijn en de gezondheid van ouders, de interactie tussen ouder en kind, de sociaaleconomische omstandigheden van het gezin.

We kijken naar de ontwikkelingsgebieden;

- Zelfredzaamheid, ontwikkeling van de zelfstandigheid
- Sociaal emotionele ontwikkeling
- Persoonlijkheidsontwikkeling
- Speel- en werkgedrag, samenspel
- Ontwikkeling van sociale vaardigheden
- Werkhouding en concentratie
- Taal- en rekenontwikkeling
- Fijn motorische ontwikkeling en grof motorische ontwikkeling
- Creatieve ontwikkeling
- Kennis van de wereld

Op basis van de observatie passen we eventueel activiteiten aan die passen bij het individuele kind en de groep als geheel. Als er tijdens de observaties bijzonderheden zijn, dan bespreken we dit altijd met de ouders.

Samen bekijken we wat het kind nodig heeft en welke doelen we willen behalen om het kind te helpen zich verder te ontwikkelen. We bespreken ook hoe de ouder thuis de ontwikkeling van het kind kan stimuleren. Na verloop van tijd kijken we wat het effect is van de extra begeleiding en of er eventueel vervolgstappen gewenst zijn.

6.4 Doorverwijzing

Professionals zijn vaak goed in staat problemen bij jonge kinderen vroegtijdig te signaleren. Zij kunnen snel doorverwijzen naar passende hulp. Het consultatiebureau of de jeugdarts volgen de ontwikkeling van jonge kinderen goed om bij problemen op tijd in te kunnen grijpen. In de kinderopvang en de eerste groepen van de basisschool wordt snel zichtbaar wanneer een kind niet goed mee kan komen in de groep. Veelal volstaat een doorverwijzing naar logopedie, fysiotherapie of opvoedondersteuning. Wanneer de pedagogisch professionals extra advies willen inschakelen kunnen ze in overleg met ouders, een observatie aanvragen bij een gespecialiseerde instantie zoals bijvoorbeeld Kentalis (spraak en taal), MEE of ZoZijn (ontwikkelingszorgen) of van de pedagogisch coach. Als de zorgen terecht zijn worden ouders doorverwezen naar passende instanties. Verwijzing naar protocol signaleren bijzondere ontwikkeling.

6.5 Overdracht naar de basisschool en BSO

Om de overgang van het kind naar het basisonderwijs zo soepel mogelijk te laten verlopen, vinden we het belangrijk dat de leerkracht van het kind goed op de hoogte wordt gebracht. Bijvoorbeeld over de ontwikkeling van het kind. Pedagogisch professionals zorgen voor een goede overdracht middels een overdrachtsformulier. Hierop beschrijven zij de kenmerken van het kind en het verloop van de ontwikkeling. Als afronding van de periode op het kinderdagverblijf volgt een eindgesprek met de ouders. Hierin wordt het ingevulde overdrachtsformulier besproken. Ouders ontvangen een exemplaar van het kind volgsysteem. De ouders geven altijd eerst toestemming voor de overdracht naar de basisschool en eventueel de nieuwe BSO.

De pedagogisch professional vult het overdrachtsformulier in en bespreekt met de ouders hoe de informatie wordt overgedragen aan de basisschool/BSO. Op basis van onze overdracht kan de basisschool/BSO de ontwikkellijn doortrekken.

We sturen het overdrachtsformulier met deze informatie alleen naar de school/BSO na overleg met de ouders en na hun toestemming. Soms doet de mentor deze overdracht aan de basisschool/BSO mondeling. Bijvoorbeeld als er zorgen zijn over de ontwikkeling van het kind, of als we met de school/BSO hebben afgesproken om dit zo te doen. De mentor gebruikt ook dan het overdrachtsformulier, dat vooraf met de ouder is besproken. Na afloop deelt de mentor het gespreksverslag weer met de ouders.

6.6 Oudercommissie

De oudercommissie is een verplicht onderdeel van elke kinderopvang. Wij zien graag dat er zoveel mogelijk ouders aangesloten zijn bij de oudercommissie, zodat wij op een goede manier kunnen klankborden met de ouder(s)/verzorger(s). De oudercommissie heeft adviesrecht over allerlei onderwerpen, zoals het pedagogisch beleidsplan, voedingsaangelegenheden, kwaliteit van de pedagogisch professionals, etc. en is dus de ideale manier om te ondersteunen in de ontwikkeling van uw kind.

Een oudercommissie bestaat uit een aantal ouders van een kindercentrum (kinderopvang, buitenschoolse opvang, peuteropvang). Zij behartigen de belangen van alle ouders van de kinderen op de betreffende opvang. De oudercommissie is een aanspreekpunt voor ouders en heeft een adviserende en meedenkende rol bij zaken en besluiten die de opvanglocatie aangaan. De belangrijkste verantwoordelijkheid is om de kwaliteit van de opvang te bewaken en te bevorderen door advies uit te brengen aan de directie. Hiervoor zijn adviesrechten vastgelegd in de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen.

Indien er een oudercommissie zal zijn, zullen de taken en verantwoordelijkheden vastgelegd worden in het medezeggenschapsreglement en het huishoudelijk reglement. We streven ernaar dat Kinderland De Opstap een oudercommissie heeft.

Wij streven ernaar om binnen 6 maanden na de registratie in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK) een oudercommissie te hebben met minimaal 2 leden.

7. Stagiaires, beroepskracht in opleiding en vrijwilligers

Inzet Stagiaires

Naast het team van gediplomeerde pedagogisch professionals kan Kinderland De Opstap stagiaires aanstellen. Deze maken deel uit van het team en worden begeleid door een vaste medewerker; de stagebegeleider.

Kinderland De Opstap ziet zich als een professioneel en deskundig leerbedrijf voor leerlingen, die de opleiding tot pedagogisch werker of helpende zorg en welzijn volgen en tegelijkertijd als potentieel werkgever. Tevens blijft Kinderland De Opstap op de hoogte van de ontwikkelingen binnen het vakgebied en het hierop afgestemde scholingsbeleid/opleidingsplan en kan zij hierop haar eigen beleid eventueel bijstellen.

Kinderland De Opstap draagt als kinderopvangorganisatie de zorg voor kwalitatief goed geschoold personeel en hecht daarbij belang aan deskundige begeleiding van de beroepspraktijk. Een stagiaire is een lerende en eventueel toekomstig werknemer waarin geïnvesteerd moet worden. Het verlenen van een stageplaats is investeren op de lange termijn. Kinderland De Opstap laat zien dat het vak van pedagogisch professional een leuk en interessant beroep is. Iedere stagiaire komt eerst langs voor een kennismakinggesprek.

We willen er zeker van zijn dat de stagiaire past in ons team. Voor aanvang van de stage wordt een stageovereenkomst gesloten. Iedere stagiaire dient voor aanvang van de stage een actuele Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan te kunnen tonen en wordt middels het personenregister gekoppeld aan Kinderland De Opstap. Stagiaires worden ingezet als een aanvulling op de vaste beroepskrachten, en worden dus niet als vervanging ingezet. Over het algemeen eindigt de stage na de periode zoals in de stageovereenkomst is afgesproken. Een stage zal verlengd worden als de doelen niet zijn bereikt. Alle stagiaires worden ingezet conform de voorwaarden van de CAO Kinderopvang.

Begeleiding

Op de werkplek wordt de stagiaire begeleid door een vaste medewerker die bij voorkeur 3 dagen op de groep staat. Deze begeleider heeft bij voorkeur meerdere jaren werkervaring, is voldoende kundig in het begeleiden van stagiaires en is goed op de hoogte van het werkveld en opleidingstraject. De begeleiding richt zich op directe aanwijzingen en evaluatie van de beroepshouding en uitvoerende werkzaamheden van de stagiaire. De begeleider dient zoveel mogelijk met de stagiaire samen te werken. De begeleider is verantwoordelijk voor de begeleiding op de werkvloer als medewerker/collega.

De begeleider houdt zich bezig met de volgende taken:

- Werkt samen met de stagiaire op een groep;
- Begeleidt de stagiaire tijdens zijn/haar stage;
- Instrueert en begeleidt de leerling bij de vorming van een visie op/over opvoeding en ontwikkeling;

- Weet met welke opdrachten de leerling bezig is;
- Voert met regelmaat (elke twee weken) een voortgangsgesprek;
- Weet wat er van een leerling verwacht wordt, als deze een opdracht uitvoert, zodat er gericht geobserveerd en beoordeeld kan worden;
- Observeert het handelen van de stagiaire en geeft opbouwende feedback;
- Schrijft gedurende de stage relevante, correcte zaken op met feedback;
- Bewerkstelligt een zo optimaal mogelijke koppeling tussen theorie en praktijk;
- Zorgt ervoor dat de stagiaire op de hoogte is van dit stagebeleid.

Ook het team waar de stagiaire werkt heeft een taak bij de begeleiding:

- Ondersteuning van de begeleider;
- Meekijken, meeluisteren, ondersteunen bij het leerproces;
- Terugkoppeling naar begeleider.

Evaluatiegesprekken tussen stagiair en begeleiders zijn erg belangrijk en vinden daarom regelmatig plaats. Dit komt de beoordeling alleen maar ten goede en voorkomt misverstanden. Omdat er op deze manier op tijd aan de bel getrokken kan worden als er iets mis dreigt te gaan. Als de stagiair vindt dat het werk niet bevalt of als hij vindt dat hij er niets of niet genoeg van leert, kan dit snel gemeld worden. Er kan dan op tijd een oplossing bedacht worden. Iedere stageperiode wordt afgesloten met een gesprek waarbij de stagiaire en begeleider aanwezig zijn. Hierbij wordt gekeken hoe de afgelopen periode is verlopen en of er voldoende competenties zijn behaald voor de volgende periode. Vanuit Kinderland De Opstap vindt de definitieve beoordeling plaats door de begeleider. Voor de beoordeling gelden de criteria vanuit het opleidingsinstituut. De stagedocent van de onderwijsinstelling begeleidt de leerling op school en sluit in veel gevallen ook aan bij (eind) evaluaties op Kinderland De Opstap.

De begeleider en stagiaire bespreken structureel het opleidingstraject en de opdrachten. De mate waarin een stagiaire ondersteuning mag bieden wordt bepaald door de opleiding en het niveau van de opleiding die zij al heeft behaald. Onder begeleiding doet de stagiaire actief mee aan het volledige dagprogramma.

Kinderland De Opstap kan werken met stagiaires, pedagogisch professional niveau 3 of 4.

Afspraken met betrekking tot omgang, verantwoordelijkheden en betrokkenheid

- **Omgang:** de stagiaire heeft een gelijkwaardige omgang met collega's. In de eerste weken stelt de stagiaire zich persoonlijk voor aan ouders en collega's.
- **Beroepsgeheim:** voor afspraken omtrent gedragsregels kan de stagiaire de beroepscode raadplegen. Als de stagiaire voor schoolopdrachten gebruik wil maken van foto's of namen van kinderen, dient de stagiaire hiervoor toestemming aan de ouders te vragen. Er mag in schoolopdrachten vrij met fictieve namen worden gewerkt.
- **Verantwoordelijkheid:** om ook echt iets te kunnen leren, krijgt de stagiaire de nodige verantwoordelijkheden, met daarbij de ruimte voor het stellen van vragen en het uitvoeren van taken.
- **Betrokkenheid:** de stagiaire wordt betrokken bij het team. De stagiaire is niet aanwezig tijdens het teamoverleg, tenzij dit vanuit de opleiding voor het maken van een opdracht nodig is. Wel wordt de stagiaire door de stagebegeleider op de hoogte gehouden van relevante informatie besproken tijdens teamoverleggen. De stagebegeleider houdt bij het overdragen van deze informatie rekening met de wet op de privacy.
- **Oudercontacten:** de schriftelijke overdracht, observaties en het voeren van oudergesprekken worden niet door de stagiaire gedaan. Wanneer dit voor een opdracht vanuit de opleiding wordt vereist, zullen deze werkzaamheden i.o.m. en onder toezicht en begeleiding van de stagebegeleider worden uitgevoerd. Voorafgaand wordt er toestemming aan de desbetreffende ouders gevraagd. Telefonische contacten mogen alleen door de stagiaire worden gevoerd indien er vooraf toestemming is gegeven door de stagebegeleider.
- **Uitstapjes met kinderen:** tijdens uitstapjes met kinderen wordt de stagiaire als boventallig ingezet.

Verwachtingen en taken van een stagiaire:

- Wij hanteren een proeftijd van 3 maanden, mocht blijken dat een stagiaire niet goed functioneert of niet aansluit bij onze visie, dan zullen wij binnen deze maand de overeenkomst beëindigen.
- In de eerste week neemt een stagiaire alle beleidsstukken en informatie van de opvang door. Hiervan wordt een verslag gemaakt. Ze zullen dan nog niet met de kinderen werken.
- Een stagiaire zal het hele jaar op dezelfde dagen/tijden stagelopen.
- De stagiaire draait mee in het dagelijks ritme van het kinderdagverblijf en voert voldoende werkzaamheden uit. Dit moet uiteraard aansluiten bij het opleidingsniveau.
- De stagiaire neemt initiatieven en zet deze in om de werkzaamheden onder de knie te krijgen en een gemotiveerde werkhouding te tonen.
- De stagiaire weet wat de eigen leerdoelen zijn, bespreekt deze, vraagt hier feedback op en gaat er mee aan de slag om deze te verbeteren.
- De stagiaire werkt alle verslagen en opdrachten uit op de computer.
- De stagiaire heeft nog geen verantwoordelijkheden voor de kinderen en wordt boventallig ingezet. Uiteraard heeft ze wel verantwoordelijkheden over haar eigen leerproces.
- De stagiaire mag nooit alleen op de groep staan. Niet alleen openen en sluiten. Geen telefoon aannemen en geen medicijnen toedienen of temperaturen. De stagiaire staat altijd onder toezicht van een pedagogisch professional.
- Er wordt van de stagiaire verwacht dat deze veilig, hygiënisch en ergonomisch werkt.
- Tweewekelijks vindt er een mondelinge evaluatie plaats met de stagiaire.

Inzet beroepskracht in opleiding

BBL-stagiaires zijn pedagogisch professionals in opleiding. Zij worden opgeleid tot zelfstandige competente medewerkers. Afhankelijk van de vorderingen c.q. competenties van de medewerker en de omgevingsfactoren worden zij geleidelijk aan ingezet als 2e of 3e kracht in een groep.

Globaal kan daarbij het volgende opbouwsysteem gehanteerd worden:

- In het eerste opleidingsjaar 0-50%
- In het tweede opleidingsjaar 50-100%
- In het derde opleidingsjaar 100%

Als de opleiding een maatwerktraject is dan zal de inzet van 0 tot 100% evenredig verdeeld zijn aan de lengte van de opleiding.

De BBL stagiaire valt onder de CAO-kinderopvang. Het daarin bepaalde is dus van toepassing. Op grond van de Regeling Wet kinderopvang geldt dat maximaal een deel, op dit moment een derde (33 procent), van het totaal minimaal aantal op een locatie in te zetten beroepskrachten mag bestaan uit pedagogisch professionals in ontwikkeling, student-werknemers en stagiairs.

Verantwoordelijkheden beroepskracht in opleiding

Afhankelijk van de school waar de stagiaire de opleiding volgt, wordt per kwartaal of per half jaar het functioneren van de beroepskracht geëvalueerd en beoordeeld. De evaluatie en de beoordeling wordt besproken met de stagiaire en leerdoelen worden vastgelegd. Aan de hand van de uitkomst van de evaluatie bepaalt de houder met de stagiaire en de opleider hoeveel uren de stagiaire als 2e of 3e beroepskracht ingeroosterd kan worden. De houder is verantwoordelijk voor een correcte afweging

Afspraken met betrekking tot omgang, verantwoordelijkheden en betrokkenheid

- **Omgang:** de stagiaire heeft een gelijkwaardige omgang met collega's. In de eerste weken stelt de stagiaire zich persoonlijk voor aan ouders en collega's.
- **Beroepsgeheim:** voor afspraken omtrent gedragsregels kan de stagiaire de beroepscode raadplegen. Als de stagiaire voor schoolopdrachten gebruik wil maken van foto's of namen van kinderen, dient de stagiaire hiervoor toestemming aan de ouders te vragen. Er mag in

- schoolopdrachten vrij met fictieve namen worden gewerkt.
- Verantwoordelijkheid: om ook echt iets te kunnen leren, krijgt de stagiaire de nodige verantwoordelijkheden, met daarbij de ruimte voor het stellen van vragen en het uitvoeren van taken.
- Betrokkenheid: de stagiaire wordt betrokken bij het team. De stagiaire is niet aanwezig tijdens het teamoverleg, tenzij dit vanuit de opleiding voor het maken van een opdracht nodig is. Wel wordt de stagiaire door de stagebegeleider op de hoogte gehouden van relevante informatie besproken tijdens teamoverleggen.
De stagebegeleider houdt bij het overdragen van deze informatie rekening met de wet op de privacy.
- Oudercontacten: de schriftelijke overdracht, observaties en het voeren van oudergesprekken worden niet door de stagiaire gedaan. Wanneer dit voor een opdracht vanuit de opleiding wordt vereist, zullen deze werkzaamheden i.o.m. en onder toezicht en begeleiding van de stagebegeleider worden uitgevoerd. Voorafgaand wordt er toestemming aan de desbetreffende ouders gevraagd. Telefonische contacten mogen alleen door de stagiaire worden gevoerd indien er vooraf toestemming is gegeven door de stagebegeleider.
- Uitstapjes met kinderen: tijdens uitstapjes met kinderen wordt de stagiaire als boventallig ingezet.

Mogelijke inzet vrijwilligers

Naast het team van gediplomeerde pedagogisch professionals en stagiaires kan Kinderland De Opstap met vrijwilligers op de groep werken. Deze vrijwilligers maken deel uit van het team en worden begeleid door een vaste medewerker op een vaste groep. Vrijwilligers worden te allen tijde informatief ingezet.

Vrijwilligers verrichten aanvullende en ondersteunende werkzaamheden, ten behoeve van de kinderen en draaien volledig mee met het dagprogramma. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd onder toezicht van de pedagogisch professional. De vrijwilligers dragen bij om de geldende normen en waarden op de groep over te dragen. Wij vragen hen positieve aandacht voor de kinderen te hebben en een vertrouwensband met de kinderen op te bouwen, zodat kinderen zich veilig en welkom voelen.

De begeleiding van vrijwilligers is erop gericht om vrijwilligers te motiveren, plezier in hun taken te laten ervaren en de kwaliteit te verbeteren. Minimaal 2 keer per jaar worden er begeleidingsgesprekken gevoerd.

Iedere vrijwilliger komt eerst langs voor een kennismakingsgesprek. We willen er zeker van zijn dat de vrijwilliger past in ons team. Voor aanvang wordt een overeenkomst gesloten. Iedere vrijwilliger dient voor aanvang van de stage een actuele Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan te kunnen tonen en wordt middels het personenregister gekoppeld aan onze organisatie.

Afspraken met betrekking tot omgang, verantwoordelijkheden en betrokkenheid

- **Omgang:** de vrijwilliger heeft een gelijkwaardige omgang met collega's. In de eerste weken stelt de vrijwilliger zich persoonlijk voor aan ouders en collega's.
- **Betrokkenheid:** de vrijwilliger wordt betrokken bij het team. De vrijwilliger is niet aanwezig tijdens het teamoverleg. Wel wordt de vrijwilliger door de begeleider op de hoogte gehouden van relevante informatie besproken tijdens teamoverleggen. De begeleider houdt bij het overdragen van deze informatie rekening met de wet op de privacy.
- **Oudercontacten:** e schriftelijke overdracht, observaties en het voeren van oudergesprekken worden niet door de vrijwilliger gedaan.
- **Uitstapjes met kinderen:** tijdens uitstapjes met kinderen gaat de vrijwilliger mee als ondersteuning.
- De vrijwilliger krijgt een vaste begeleider toegewezen. Dit is een pedagogisch professional. Tweewekelijks vindt er een mondelinge evaluatie plaats met de vrijwilliger.

Verwachtingen en taken van een vrijwilliger:

- Wij hanteren een proeftijd van 1 maand, mocht blijken dat een vrijwilliger niet goed functioneert of niet aansluit bij onze visie, dan zullen wij binnen deze maand de overeenkomst beëindigen.
- In de eerste week neemt een vrijwilliger alle beleidsstukken en informatie van de opvang door. Hiervan wordt een verslag gemaakt. Ze zal dan nog niet met de kinderen werken.
- Een vrijwilliger zal het hele jaar op dezelfde dagen/tijden stagelopen.
- Een vrijwilliger zal het hele jaar op dezelfde dagen/tijden meelopen.
- De vrijwilliger draait mee in het dagelijks ritme van het kinderdagverblijf.
- De vrijwilliger mag nooit alleen op de groep staan. Niet alleen openen en sluiten. Geen telefoon aannemen en geen medicijnen toedienen of temperaturen.
- De vrijwilliger staat altijd onder toezicht van een pedagogisch professional.
- Er wordt van de vrijwilliger verwacht dat deze veilig, hygiënisch en ergonomisch werkt.

Onze pedagogische medewerkers en opleidingsplan

Onze pedagogische medewerkers zijn een van de belangrijkste medewerkers binnen onze organisatie. Zij zijn degene die zorgen voor een veilig klimaat waar de kinderen maar ook de ouders zich thuis voelen. Wij vinden een professioneel en plezierig werkklimaat belangrijk en willen de beste opvang voor de kinderen.

Aan de huidige kinderopvang zijn veel kwaliteitsmaatregelen toegevoegd. Dat gebeurde in de afgelopen jaren maar zien we ook in de nabije toekomst. Naast dat er bij ons lieve pedagogisch professionals werken, verwachten wij ook dat onze medewerkers zich voortdurend blijven ontwikkelen en hierbij ondersteunen en begeleiden wij hen. Hoe wij dit vorm geven staat beschreven in ons opleidingsplan.

Onze medewerkers spreken Nederlands als voertaal. Alle medewerkers zijn in het bezit van een verklaring omtrent gedrag (VOG) en worden ingeschreven in het personenregister. Wij werken met het door de overheid vastgestelde aantal beroepskrachten per groep.

Kinderopvang is een vak! Daarom hechten wij veel waarde aan de permanente (bij)scholing van onze pedagogisch professionals. Ieder jaar wordt er aandacht besteed aan de meldcode kindermishandeling, protocol veiligheid & gezondheid en het pedagogisch beleidsplan.

EHBO en BHV wordt jaarlijks herhaald. Daarnaast hebben wij ook aandacht voor de persoonlijke professionele ontwikkeling van pedagogisch professionals.

Pedagogisch professionals werken volgens een persoonlijk curriculum, waar jaarlijks eigen leerdoelen in vastgelegd worden. Zij ontvangen hiervoor coaching vanuit de pedagogisch coach. Er wordt hiervoor een coachplan opgesteld waarin ook de urenberekening staat.

Binnen onze organisatie ontvangt iedere medewerker coaching.

8. De aard en de organisatie van de activiteiten waarbij kinderen de stamgroep of de stamgroepruimte kunnen verlaten

Wij vinden het belangrijk om veel buiten te zijn met de kinderen. Dit stimuleert de kinderen op zoek te gaan naar nieuwe uitdagingen en zijn/haar grenzen te verleggen. Hierbij volgen wij de aard van het individuele kind. We geven letterlijk ruimte aan kinderen door de fysieke ruimte te vergroten en figuurlijk de ruimte om hun eigen ontwikkeling te volgen.

Een greep uit de activiteitensorten die de kinderen ook buiten kunnen doen:

- Beeldend
- Creatief denken
- Houtbewerking
- Knutselen
- Muziek, zang en dans

- Ontspannend
- Spelvorm
- Sport
- Toneel en drama

De kinderen gaan altijd naar buiten onder begeleiding van minimaal één pedagogisch professional. Of er meer pedagogisch professionals mee gaan hangt af van het aantal kinderen wat buiten gaat spelen/aanwezig is en hoe zich dit verhoudt met de BKR.

Uitstapjes

Af en toe gaan de kinderen met de pedagogisch professionals op stap. We gaan naar de kinderboerderij, de markt, het bos etc. Bij wandelen geldt de volgende beroepskracht-kind ratio: er mogen in de bolderkar 6 kinderen mee. Lopend mogen ook 6 kinderen mee, er worden duidelijke regels gemaakt met de kinderen, zo houden de kinderen allemaal de lijn vast of elkaars hand, de pedagogisch professionals zorgen voor goed overzicht. Er wordt tijdens de uitstapjes ook altijd een mobiele telefoon meegenomen.

9. Combineren van BSO en KDV binnen kinderopvang

De Opstap

Binnen kinderopvang De Opstap streven we naar een flexibele en huiselijke opvangomgeving waarin kinderen van verschillende leeftijden zich veilig en geborgen voelen. Wanneer de groepsgrootte dit toelaat, combineren we de buitenschoolse opvang (BSO) met het kinderdagverblijf (KDV). Dit biedt diverse pedagogische voordelen en draagt bij aan een rijke leeromgeving. In dit document lichten we toe onder welke voorwaarden en met welke pedagogische uitgangspunten deze combinatie mogelijk is.

Voorwaarden voor het combineren van BSO en KDV

Om een verantwoorde en veilige groepssamenstelling te waarborgen, hanteren we de volgende voorwaarden:

- Groepsgrootte en leeftijdsopbouw: De combinatie van BSO en KDV is alleen mogelijk wanneer de groepsgrootte binnen de wettelijke normen blijft en de verhouding tussen pedagogisch professionals en kinderen gewaarborgd is.
- Dynamiek van de groep: We houden rekening met de behoeften en energieniveaus van zowel jongere als oudere kinderen, zodat ieder kind zich prettig voelt in de groep.
- Ruimte en inrichting: De speel- en rustruimtes moeten geschikt zijn voor zowel de jongste als de oudere kinderen, met aparte hoeken voor rust, spel en activiteiten.
- Pedagogisch beleid: Het combineren van deze groepen moet passen binnen onze christelijke visie op opvoeding, waarbij respect, zorg en samenwerking centraal staan.

Pedagogische voordelen

Het combineren van BSO en KDV kan een positieve invloed hebben op de ontwikkeling van kinderen:

- Sociale ontwikkeling: Jongere kinderen leren van oudere kinderen door observatie en

interactie. Ze worden gestimuleerd in hun taalontwikkeling en sociale vaardigheden.

- Verantwoordelijkheidsgevoel: Oudere kinderen leren rekening te houden met jongere kinderen en ontwikkelen een natuurlijke vorm van zorgzaamheid.
- Verrijkte leeromgeving: De diverse leeftijden in één groep zorgen voor een bredere variatie aan spel en activiteiten, wat de creatieve en cognitieve ontwikkeling van kinderen stimuleert.
- Gemoedelijke sfeer: De mix van leeftijden draagt bij aan een huiselijke sfeer, waarin kinderen zich veilig voelen en van elkaar kunnen leren.

Pedagogisch professionals zorgen voor een goede balans in de groep en begeleiden de interacties tussen jongere en oudere kinderen op een positieve manier.

Samenvoeging BSO en KDV op maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag en in vakanties

Op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag, evenals tijdens schoolvakanties, wordt de buitenschoolse opvang (BSO (vso en nso)) samengevoegd met het kinderdagverblijf (KDV). Deze samenvoeging vindt plaats wanneer het aantal aanwezige kinderen en de bezetting van het personeel dit toelaten. Uiteraard wordt hierbij altijd rekening gehouden met de leeftijd en behoeften van de kinderen, zodat ieder kind passende zorg en begeleiding ontvangt. Mochten er op de dinsdag meer dan 16 kinderen structureel aanwezig zijn, dan zal op die dag het KDV en BSO structureel gescheiden worden aangeboden.

10. Wenbeleid

Voor het eerst naar de kinderopvang is een grote verandering. Een goede wenperiode is belangrijk voor de emotionele veiligheid van een kind. Om het wennen zo gemakkelijk mogelijk te maken laten we een kind in stapjes wennen. De ouders en het kind worden vóór de startdatum uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek met de pedagogisch professionals.

De ouders krijgen informatie over de werkwijze in de groep en geven informatie over de gewoontes van het kind. Om uw kind en uzelf vertrouwd te laten raken met ons kinderdagverblijf hebben wij één wenmoment waarbij ook een slaapmoment is ingepland, voorafgaande aan de uiteindelijke plaatsingsdatum. Vier weken voor de uiteindelijke plaatsingsdatum neemt Kinderland De Opstap contact op met de ouder(s)/verzorger(s) om te overleggen wanneer de wenmomenten plaatsvinden. Het doel van deze wenmomenten is o.a.:

- Dat uw kind vertrouwd raakt met het kinderdagverblijf: het dagritme, de pedagogisch professionals, de groepsgenootjes;
- Dat de ouder(s)/verzorger(s) vertrouwd raken met de nieuwe situatie en een vertrouwensrelatie kunnen ontwikkelen met de pedagogisch professionals;
- Dat zaken zoals voedingsschema's en slaaprituelen, zo goed als mogelijk, op elkaar afgestemd worden.

De tijd dat een kind in de groep verblijft, wordt in overleg met u opgebouwd. De pedagogisch professionals spelen een belangrijke rol bij het wennen van het kind. Een dreumes of peuter wordt spelenderwijs opgenomen in de groep. Uiteraard wordt er naar de behoefte van het kind gekeken met betrekking tot het wennen.

11. Vaste gezichten criterium

Binnen Kinderland De Opstap vinden wij het belangrijk dat kinderen opgroeien in een veilige en vertrouwde omgeving. Daarom vinden wij het belangrijk dat ieder kind vaste en vertrouwde gezichten om zich heen heeft tijdens de opvang. Een vaste beroepskracht kent het kind goed en volgt de ontwikkeling van het kind. Om dit te waarborgen, wordt binnen Kinderland De Opstap gewerkt met een vaste gezichten criterium, wat inhoudt dat voor ieder kind geldt dat er minimaal één vast gezicht aanwezig is, op de dag dat het kind wordt opgevangen. Door te werken met vaste gezichten biedt dit de kinderen sociaal- emotionele veiligheid. De

vaste gezichten mogen niet te veel wisselen daarom geldt het volgende:

- Zijn er 1 of 2 pedagogisch professionals vereist bij een groep volgens de BKR? Dan zijn er maximaal 2 vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar en ouder maximaal 3.
- Bij 3 of meer pedagogisch professionals zijn er maximaal 3 vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar of ouder maximaal 4.

Vanaf 1 juli 2023 is wettelijk bepaald dat wij, indien nodig, tijdelijk een andere beroepskracht inzetten dan een vast gezicht. Dit mag als een vast gezicht ziek is, verlof heeft of op vakantie is. In die situaties mag de houder een andere beroepskracht inzetten, in plaats van het vaste gezicht. Kinderland De Opstap moet dan wel aan een aantal voorwaarden voldoen.

Een enkele keer komt het voor dat we geen vast gezicht in kunnen zetten. Als er dan wel een andere pedagogisch professional beschikbaar is, zullen we deze inzetten. Dit doen we alleen in de volgende situaties:

- Als er 4 vaste gezichten zijn, dan zorgen we ervoor dat altijd 1 van deze 4 pedagogisch professionals aanwezig is;
- Er is geen ander vast gezicht beschikbaar dat ter vervanging kan worden ingezet;
- Het vaste gezicht dat uitvalt door ziekte, vakantie of verlof, is niet langer dan 4 aaneengesloten weken afwezig. Is dit wel het geval dan zullen we een ander vast gezicht inzetten.
- Als er geen vast gezicht aanwezig is, streven we ernaar een bekende pedagogisch professional van de locatie in te zetten zodat er een bekende pedagogisch professional aanwezig is.

Bij Kinderland De Opstap zullen er nooit meer dan drie pedagogisch professionals per dag worden ingezet. Houder Alyta Holtland zal zelf zoveel mogelijk de vaste pedagogisch professional vervangen, indien nodig. De houder vindt het erg belangrijk de kinderen te kennen en een vertrouwd gezicht te zijn voor de kinderen. Daarom is zij, ook als zij niet ingeroosterd staan, toch regelmatig aanwezig. Door met een klein vast team te werken en de houder zoveel mogelijk te laten invallen bij ziekte/vakantie, waarborgt Kinderland De Opstap de emotionele stabiliteit.

12. Beleid ruilen en extra dagdelen

Bij Kinderland De Opstap hebben we gekozen voor kleinschaligheid. We bieden dan ook geen ruildagen aan i.v.m. de beperkte opvangplekken. Ouders kunnen alleen vaste dagen afnemen van 7.00 uur tot 17.30 uur.

Een extra dag kan worden afgenomen, in overleg en mits de leidster-kind ratio dit toelaat.

13. Werkwijze, maximale omvang en leeftijdsopbouw van de groepen

In de wet kinderopvang staat beschreven dat kinderen moeten worden opgevangen in een stamgroep. Een stamgroep is een vaste, veilige ruimte met een vaste groep kinderen. Bij activiteiten kunnen en mogen kinderen de stamgroep verlaten. Bij Kinderland De Opstap hebben we een verticale stamgroep, met kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar.

14. Pedagogisch professionals, ondersteuning en toerusting

Op ieder moment zijn er voldoende gekwalificeerde pedagogisch professionals aanwezig. Voor de medewerkers van de kinderopvang volgen wij de beroepskwalificatie-eisen van de cao Kinderopvang 2025. Elk personeelslid is in het bezit van een verklaring omtrent gedrag en gekoppeld in het Personenregister.

Alle vaste medewerkers hebben een diploma kinder-EHBO. Voor de nieuwe medewerkers wordt een cursus kinder-EHBO aangeboden. De pedagogische medewerkers zijn in staat om gedetailleerd en gericht te observeren. Bij opvallende zaken wordt er extra geobserveerd en zo nodig met ouders overlegd welke stappen eventueel genomen kunnen worden.

De verplichte inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker (50 uur en 10 uur per FTE) wordt vooralsnog ingezet in de vorm van een pedagogisch coach én beleidsmedewerker.

De beleidsmedewerker is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van het pedagogisch beleid en andere beleidstukken en protocollen en de implementatie daarvan, in overleg met de coach. De pedagogisch professionals worden in hun werk in de praktijk ondersteund door de pedagogisch coach. De ondersteuning kan uiteenlopende vormen aan nemen. Hierover is alles te lezen in het pedagogisch coachingsplan. Naast de individuele coaching, vindt er regelmatig deskundigheidsbevordering plaats. Marije Tjeerdsma is de beleidsmedewerker en de pedagogisch coach is Vera Sandner.